

Ajankohtaista ilmastonmuutokseen sopeutumisesta meiltä ja muualta (=EU)

Neuvotteleva virkamies Jaana Kaipainen

Ideoita ja vaikuttavuutta ilmastonmuutokseen sopeutuville
luonnonvara-aloille

Hämeenlinna 3.12.2024

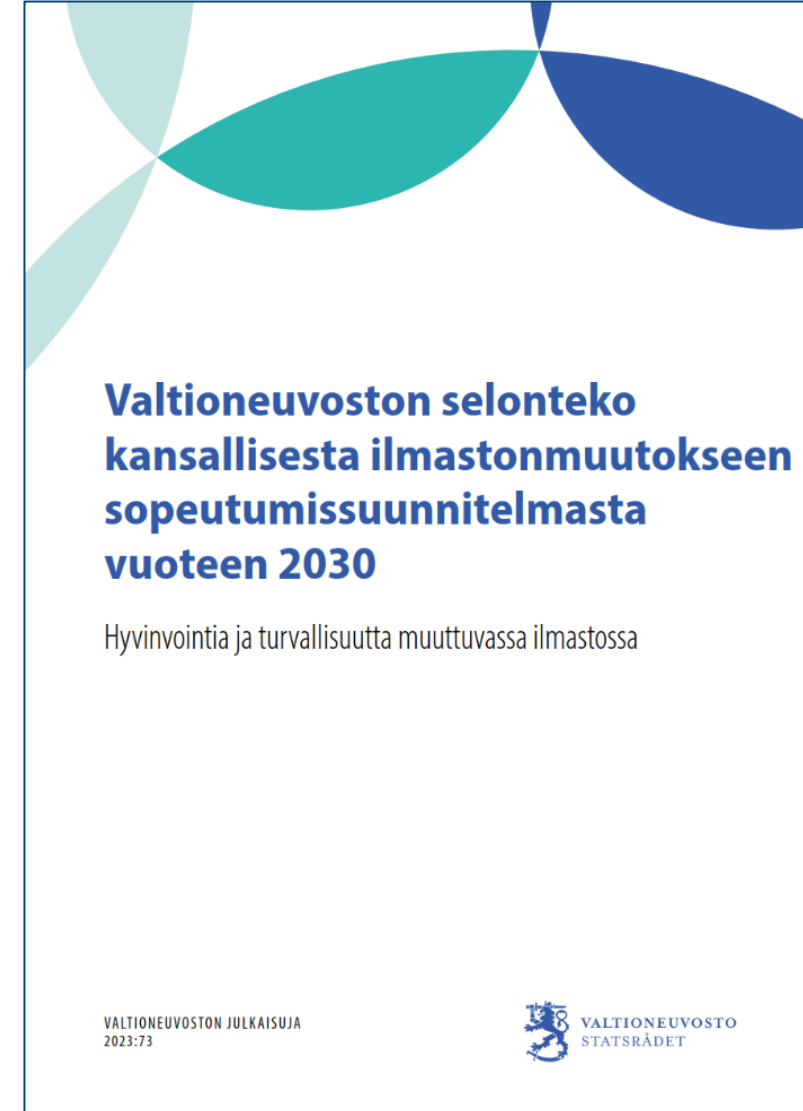

Sisältö

- Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030
- MMMn hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelma
- EU:n sopeutumispolitiikka ja sen toimeenpano
- Ajankohtaisia ja nousevia aiheita sopeutumisessa

Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 - KISS 2030

KISS2030 - Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa

- Painotus kansallisesti merkittävissä ja poikkileikkaavissa teemoissa, tavoitteissa ja toimissa
- Ilmastolain (423/2022) mukainen suunnitelma
- Velvoittaa ensisijaisesti valtion viranomaisia
- Sisältää ilmastolain velvoittaman riski- ja haavoittuvuustarkastelun
 - *Ilmastomuutokseen liittyvät riskit ja haavoittuvuudet Suomessa: Tarkastelu kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 taustaksi*

PÄÄMÄÄRÄ 1: Yhteiskunnan toimijoilla on vahva tahto sopeutua ilmastomuutokseen.

PÄÄMÄÄRÄ 2: Yhteiskunnan toimijoilla on käytössään tehokkaat keinot sekä luontoon että yhteiskuntaan kohdistuvien ilmastomuutokseen liittyvien riskien arvioimiseksi, ennaltaehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi.

PÄÄMÄÄRÄ 3: Yhteiskunnan toimijoilla on kyky ennaltaehkäistä, varautua ja hallita sekä luontoon että yhteiskuntaan kohdistuvat ilmastomuutokseen liittyvät riskit.

KISS2030 TOIMEENPANO, ajankohtaista

- Sopeutumisen ja ilmastoriskien hallinnan vieminen osaksi VN:n strategia- ja ennakointityötä
 - mm. huoltovarmuuden tavoitteet
- Hallinnonalankohtaiset sopeutumissuunnitelmat tai –ohjelmat
- Alueellisen ilmastoriskien hallinnan kehittäminen
 - Tarvelähtöinen asiantuntijatuki maankunnissa
 - Kansallinen [sopeutumisen missioverkosto](#) LinkedIn:ssä
- Tietopohjan ja työkalujen kehittäminen toimialojen tarpeisiin, mm. kuivuusriskien hallinnan suuntaviivat,
- Toimeenpanon resursoinnin vahvistaminen
 - Valtakunnallinen ELY ilmastoyksikkö
 - KISS LIFE hanke (2. vaiheen haku käynnissä)
- Viestintä
 - [Ilmastomuutos haltuun uutiskirje](#)
 - Ajankohtaistietoa sopeutumisen rahoitushauista (mm. uutiskirjeen kautta)

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

RISKIENHALLINTAA JA KILPAILUKYKYÄ
MUUTTUVASSA ILMASTOSSA

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimintaohjelma vuoteen 2027

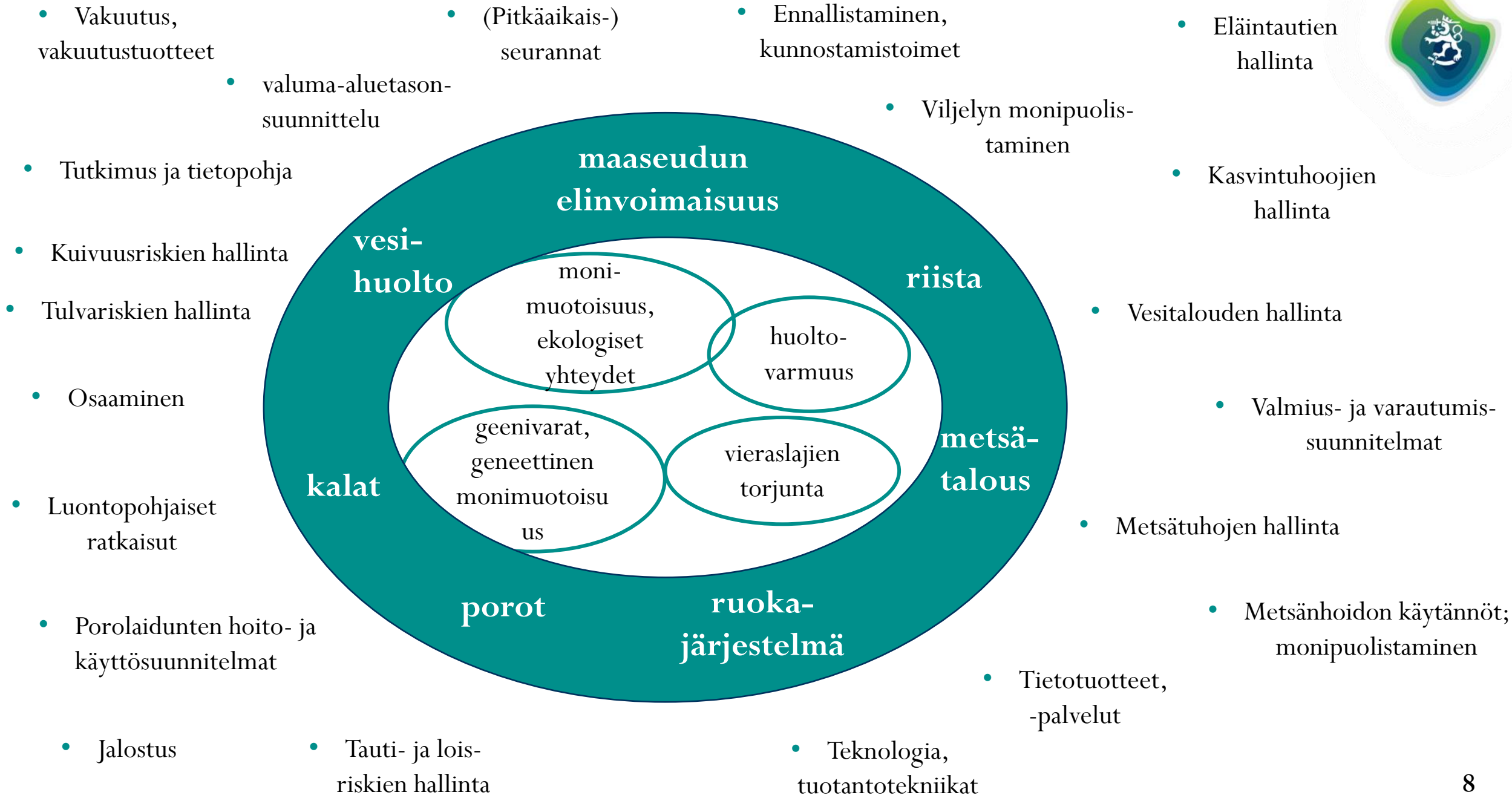
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2024:15

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelma

MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelma (2024)

- Toimintaohjelma on ohjaava ja viestinnällinen väline ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistamiseksi MMM:n hallinnonalalla
- Ilmastoriskien hallinnan ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen vieminen osaksi hallinnonalan toimintaa ja kehittämistä
 - Mm. CAP, Kansallinen metsästrategia, METKA kannustinjärjestelmä, riistalainsäädäntö, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen toimintaohjelma, vesihuoltolaki,
- Tukee ja toimeenpanee Kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaa 2030 (KISS2030)

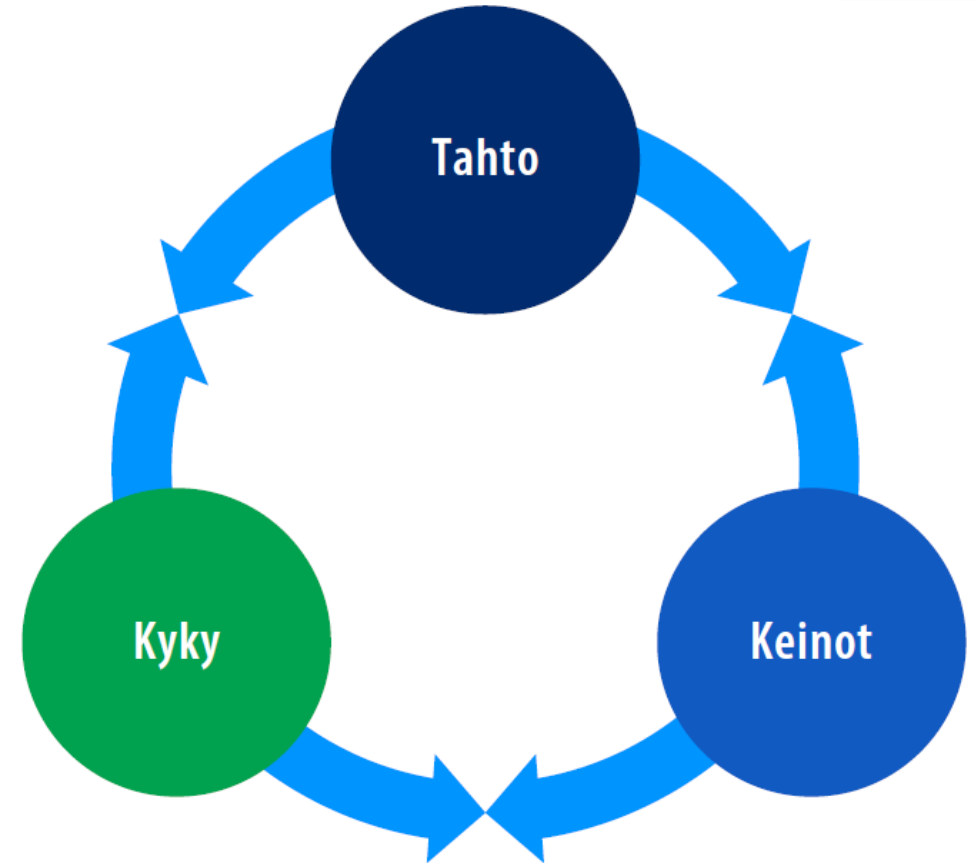
MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpano

Toimenpiteitä toteutetaan osana hallinnonalan keskeisten strategioiden, ohjelmien ja hankekokonaisuuksien toimeenpanoa.

Toimeenpano toteutetaan yhteistyössä hallinnonalan keskeisten organisaatioiden kanssa virkatyönä sekä tulosohjauksen, ohjelmien ja hankkeiden kautta.

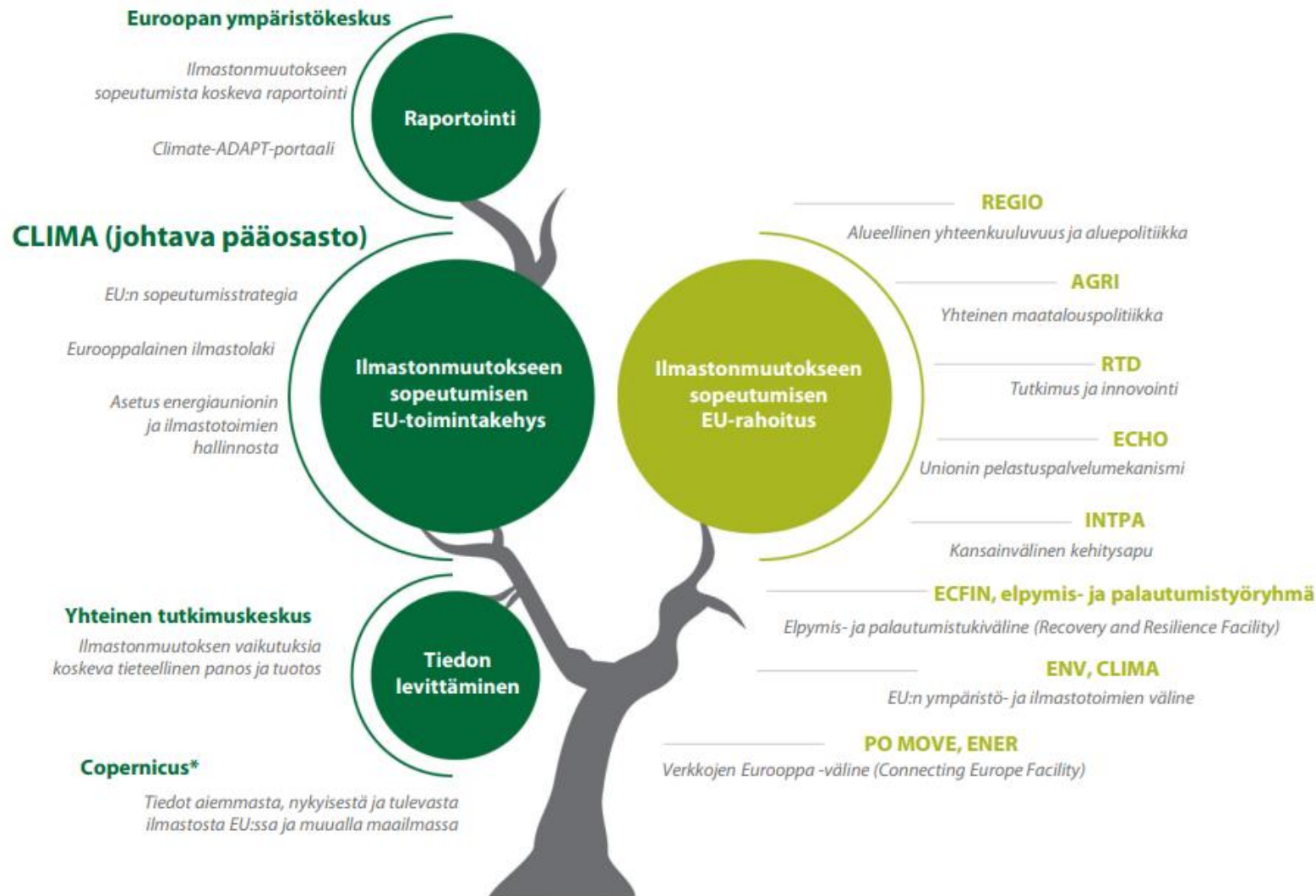
Ohjelman edistymisestä tehdään välitarkastelu vuonna 2025, minkä yhteydessä arvioidaan mahdollisten uusien toimenpiteiden tarvetta.

Kiss2030 päämäärät

Ilmastomuutokseen sopeutumisen toimintakehys

EU:n sopeutumispolitiikan kehys

EU:n sopeutumispolitiikan toimeenpano

Mainstreaming

- Mm. ennallistamisasetus, maaperädirektiivi,
- Yritysten kestävyysraportointi (CSRD)
[koskee 1. vaiheessa pörssi ja suuryrityksiä]
- Investointien ja julkisten hankintojen
"Climate-proof" / "future-proof"
- Ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa
(DNSH) periaatetta

Tutkimustoiminta ja tietopalvelut

- Horisontti Eurooppa ohjelma (2021-2027)
- [European Assessment Climate Risk \(EUCRA\)](#) 3/2024
- [Copernicus ilmasto- ja muut palvelut](#)
 - mm EFFIS (forest fire tietopalvelu)
- [Climate-ADAPT -portaali](#)

Rahoitusta ja tukea sopeutumiseen

- Hankerahoitus mm. rakennerahastot (EAKR, ESR+, JTF)
- [Mission Adaptation to Climate Change](#)

TULOSSA

Eurooppalaisen ilmastolain päivitys

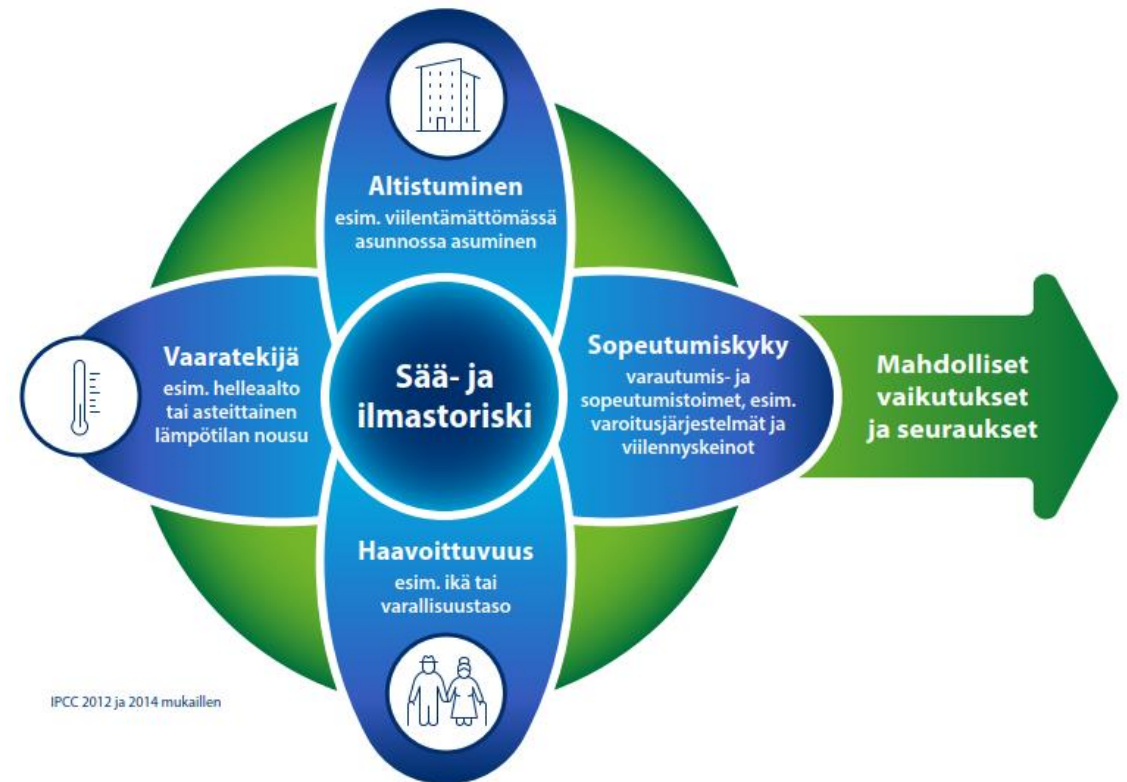
- Eurooppalainen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma (Komission työohjelma 2025-2029)

Sopeutuminen seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä

AJANKOHTAISIA JA NOUSEVIA TEEMOJA

- Sopeutumiskeskustelun tavoitteet
- Toimenpiteiden seurannasta vaikuttavuuden seurantaan
- Ilmastoriskien hallinnan/sopeutumisen vahvempi kytkentä yhteiskunnan resilienssiin ja varautumiseen (preparedness)
- Hillinnän ja sopeutumisen tiiviimpi suhde + luonnon tilan parantaminen
 - Luontopohjaiset ratkaisut
- Sopeutumisen kustannukset
 - Cost of inaction
 - Ennakoiva sopeutuminen
- Vastuut, oikeudenmukaisuus
- Rahoitus
- Globaali sopeutuminen; heijastevaikutukset

Maa- ja metsätalousministeriö